

BOLETIN PUBLICA
TARRAGONA

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VII.

REUS, dijous 12 de Desembre de 1912

Núm. 290

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSOS HABITACIONS

QUARTO DE BANY Y DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots los trens → Plassa de Prim - REUS ← Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO Y VISITES

SERVEY DE GRAN LLUIMENT

PERA BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50.--RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON.-TELEFON 76.--BARCELONA

Tots los dies de 12 a 3 concerts.--Los divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent y vegetariá.--Gran menjador pera 500 comensals.--Esplèndida illuminació.--Servey esmerat.--Cuyna selecta.--Perruqueria y banys.

DELS DEFINIDORS DE NOSTRA DOCTRINA

L'error unitari

Opinem que si Fransa, l'any 1790 hagués sofert l'orientació indicada pels girondins, proclamant los Estats Units de la Galia, en lloc d'esser una república unitaria y centralisadora, s'hauria salvat del despotisme, hauria escapat a les ambicions napoleòniques y no hauria sigut invadida per l'extranger.

Més que cap altre Estat, Fransa té necessitat de garantir la seva llibertat, reorganisantse per la federació.

La caiguda successiva de les dues primeres Repúbliques ha sigut una conseqüència de l'unificació administrativa y de la supressió de les garanties municipals baix lo pretext d'una centralisació política.

Fransa havia estat molt dividida en les èpoques glorioses de la historia de la civilització oriental.

Carles Comte, en lo seu "Traité de législations" comentant los drets y lleys consuetudinaries de Fransa ab les seves cent quaranta quatre provincies independents en la llur existencia jurídica acaba ab aquesta encertada observació: "Fransa era aleshores un dels països més civilitzats d'Europa, o com si diguéssim un dels menys barbres". Sobre la conservació de les institucions locals, afegeix: "Ni la conquesta dels romans, ni'l despotisme de llurs emperadors, ni les invasions y les devastacions dels barbres, ni'l poder dels reys, han pogut esborrar de Fransa les lleys especials de cada provincia. Ha sigut precis que la premsa desenrotllés en los esperits la necessitat d'un govern centralisador y que una terrible revolució commogué al país pera poguer reduir aquesta varietat de pobles diferents a una sola legislació. Fou un evosin perill d'invasió del territori pels exercits extrangers; lo que forsa la República a unificar la Fransa; però, aquesta idea que havia d'esser tot moral, ha sigut sacrificada

per l'extinció del partit girondí, a les necessitats de les grans reformes, degudes a l'unificació administrativa. La tradició revolucionaria, mantinguda a través de totes les restauracions monàrquiques ha conservat inconscientment l'organització unitaria, es a dir, la subordinació condicional de les provincies a un poder central".

L'ilustre publicista Laveleye ha analisat sense perjudici l'aplicació de la doctrina federal a l'organització de la política francesa.

Examinant, ab l'ajuda de l'istoria dels elements socials, arriba a afirmar que "sense les llibertats locals, provincials y municipals, la República es un títol sense llibre, una institució solament nominal".

"Un dels grans errors de la Revolució—afegeix—ha sigut la destrucció de les assemblees provincials y dubto que Fransa arribi a posseir la veritable llibertat, sense restablir novament aquestes assemblees".

Aplicant l'idea unitaria dels republicans moderns, escriu Laveleye: "La Revolució ha comès un mancament proscriuint ab furor lo federalisme y'ls federalistes. Una era la sola forma de govern que hauria pogut garantir la forsa y la prosperitat de Fransa, los altres eren los únics homes que haurien pogut salvar la República".

Les repúbliques que duren y prosperen son federacions, exemple: Suissa y'ls Estats Units.

Los republicans francesos son los únics que persisteixen en l'error unitari, lo que'ls ha causat immenses catàstrofes.

Laveleye continua: "Los republicans francesos ab llur apassionament per l'unitat y l'oposició al principi de les autonomies locals estan en contradicció ab llurs principis: es una trista herencia de llurs avis de la Revolució. Contra'l principi unitari de la de-

mocracia francesa, lo publicista belga diu ademés: "Una república unitaria y absoluta, com la que s'ha volgut sempre a Fransa, es una anomalia; Fransa té actualment república, però res de lo que existia ha sigut canviat en les seves institucions.

Això en lo present... y en lo pervindre?"

L'ensaig de reforma electoral per l'escrutini per lliste es un medi eficaç pera assegurar l'exercici de l'independencia local; y es per aquest medi que una assemblea intel·ligent y digna podia adoptar un dia l'organització federal.

D'aquesta manera acabariem los cops d'Estat presidencials com los dels Napoleons y la tentativa de Mac-Mahon. Les revolucions de la capital, les guerres votades pels parlaments y les candidatures oficials no tindrien més raó d'esser.

Laveleye arriba en aquesta conclusió fonamental:

"Es precis que Fransa restableixi les antigues provincies, ab les seves assemblees regionals: reunint los departaments que, per llurs relacions geogràfiques y l'identitat dels interessos econòmics, constitueixen veritablement un grupu natural. Un règim federal, més o menys estret, serà adoptat generalment en lo pervindre, puig, es lo sol medi d'assegurar la reunió de les rasses y més tart de les especies, sense rompre les divinitats locals y sense obligar als homes a una uniformitat asfixiant.

"Les institucions locals, quan lo poder central no les destrueix com a Fransa, resisteixen a tots los canvis polítics y a les convulsions socials, puig, corresponen a una necessitat natural. Sense les llibertats provincials, lo règim parlamentari no dona més que les apariències de la llibertat; en lo fons, lo despotisme subsisteix, exercit tant per un monarca com per una assemblea.

"Aquest règim, sigui quina sigui, l'etiqueta que porti, no es res més que l'absolutisme atemperat per revolucions periòdiques.

"Tancant los ulls a les més cla-

res ensenyances de l'istoria, los republicans francesos no volen de cap de les maneres les autonomies provincials, y per tant, sense elles, la República no es res més que un nom vanal y difícilment conseguirà mantenirse.

"Un dels errors de la Revolució Francesa fou lo creure que's fortificaria lo sentiment nacional desarrelant los costums locals y proscriuin, les tradicions y institucions provincials".

Laveleye veslluma també lo problema social baix lo punt de vista de la cooperació dels factors socials: "Les multituds de les ciutats son essencialment revolucionaries, lo que constitueix un temperament incompatible ab les institucions lliures; son bons pera destruir les monarquies, però no serveixen pera consolidar una República".

"Los comperols, al contrari, son conservadors per instint, pero republicans en los costums. Si'ls podéu convertir a la República, aquesta estarà establerta definitivament."

Això es lo que s'observava en les grans ciutats de Fransa, tals com Paris, Marsella, Burdeus, mentres lo despotisme napoleònic burlava'l sufragi universal ab la massa numérica de les provincies.

Laveleye confirma aquest fet per l'autoritat d'Aristótil, qui afirma en la seva "Política" que un poble d'agricultors es lo més apte pera fundar una democracia.

L'escriptor belga, que consultem, observa aquesta lley sociològica y constata que la República's manté en Suissa y en los Estats Units pels propietaris rurals, mentres que a Ginebra y a Nova York sofreixen l'agitació revolucionaria. "Voler fundar una lliure democracia, ab lo sol apoy de les grans ciutats y contra lo consentiment dels camps, es la més vana de les tentatives."

Per quin medi podria ferse entrar aquest element conservatriu en l'equilibri polític? Pel federalisme, que, en sa essencia, es la organització política de la pau absoluta. De la Fransa federal

depén la pau d'Europa. La tradició revolucionaria será reemplaçada per la tradició científica.

Lo perjudici unitari ha d'esser combatut per la crítica, l'examen dels fets històrics y per la practica de l'escrutini per llista. Aquesta fou, ademés, la idea que ha guiat a Gambetta en lo seu camí en favor d'aquest genre d'escrutinis.

TEÓFIL BRAGA.

Polítiques

DEL Congrés se diu que'ls conservadors s'oposen a la construcció de alguns ferrocarrils inclosos en lo projecte de ferrocarrils complementaris, pero'ls treu van principalment contra'l Noguera Pallaresa, que ha de reportar indubtables ventatges, y sobre tot, a la provincia de Lleida, interesada principalment en l'obertura d'aquesta via de comunicació.

Enterats los diputats per la provincia de Lleida de que'ls conservadors posen entrebanes al Noguera Pallaresa, no ocultaren son pregón disgust, y algun d'e'ls digué en los passadissos del Congrés, a darrera hora de la tarda, que era necessari dir en ple Parlament, pera que ho sàpiga lo país enter y les comarques més interessades, les causes secretes perque'ls conservadors s'oposen a lo que constitueix l'esperansa de la comarca de Lleida.

Tal volta sigui lo senyor Macià l'encarregat d'iniciar aquesta qüestió que pod portar fatals conseqüències quan a les comarques lleidatanes s'enterin de que's tracta de sacrificar los seus interessos pera comploure a poderosos personatges conservadors.

L'ilustre jefe del reformisme don Melquiades Alvarez, arribará a Barcelona lo dia 6 del próxim mes de Janer.

En la seva darrera reunió, la Junta municipal del partit reformista barceloní va ultimar los detalls dels actes que s'organizarán a la vinguda d'En Melquiades.

Poc després de la seva arribada, se celebrará un miting y a la nit s'obsequiará al senyor Alvarez ab un banquet.

L'entrada al miting va decidirse que fos per rigurosa invitació a fi d'evitar que's coaccioni la llibertat de la tribuna.

L'endemá del miting, En Melquiades marxará a Mataró, junt ab altres oradors del partit pera pendre part en un altre miting.

Com que En Melquiades se proposa

¿No voleu patir NEURALGIES, MIGRANYES, MAL DE CAIXAL?

Preneu un sello de Migrol Casadevante. Té una acció més rápida y durable que qualsevol altre específic y está constituít per productes que no son nocius a la salut.

Se ven a la **Farmacia Serra** Arraval de Santa Agna, núm. 80; y **Farmacia Nova** de N. Batalla - Portal Jesús
REUS

Temporada d'hivern

Temporada d'hivern

Immens assortit de trajos y abrics. Preus inverosímils

IBARRA Y C. Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots los dijous sortida fixa del port de Tarragona pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián. — Servey rapit eventual pera Galicia y Nort d'Espanya ab escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao, empleant selsament 14 dies en lo viatge. — S'expedeix conaixement directe pera Larca y Sant Esteva Pravia ab transport al vapor "Luarca núm. 3," y pera Dunerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennia y d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unich servey fixe y setmanal pera Cette y Marsella tots los divendres

PROXIMES SORTIDES

Pera la Costa d'Espanya

Pera Cette y Marsella

Desembre 12 Vapor Cabo Creux	Desembre 13 Vapor Cabo Oropesa
" 19 " " San Vicente	" 20 " " Corona
" 26 " " Oropesa	" 27 " " Toriñana
Janer 3 " " Corona	Janer 4 " " Peñas
" 10 " " Peñas	" 11 " " San Sebastián

Pera més informes, al consignatari a Tarragona: **MARIAN PONS** - Reul, núm. 22 - Telefon núm. 46

¡Alerta tot lo món!

Polvo regenerador pera fer pondre 3.000 ous al any ab sols deu gallines! 3.000 ous!

Primer y únich a Espanya (Patent per 20 anys).—Descobriment meravellós.—Resultats sorprenents. — Ponen tots los dies y en totes les estacions de l'any, fins en lo temps més crú de l'hivern: nombrosos testimonis.

Gasto insignificant.— Demanéu follet explicatori. Demanéu sempre la marca 2 GALLINES NEGRAS, ab firma de l'autor: Dr. Donato Aranjó.

AGENT A **JOAQUÍN FAU** Mallorca, 184, CATALUNYA: BARCELONA

Agent dipositari a Reus y sa comara: **AUGUST PADRÓS FABREGAS**, Arraval de Robuster, 20.

— De vende en totes les bones droguerías —

Leu vós eso atentamente

Las Turbaciones de la Circulacion

El Artrismo

Serla un error muy grave creer que hubiera de emplear el DEPURATIVO RICHELET, cuando aparecen las manifestaciones en la sangre.

El DEPURATIVO RICHELET posee una acción mucho más extendida. En efecto, da maravillosos resultados en todas las afecciones del aparato circulatorio, que sean esas afecciones debidas a las arterias que están menos flexibles ó a la sangre que se halla ya espesa. Su acción se hace sentir, particularmente en las personas que tienen más de 45 ó 50 años, cuando el corazón se hace menos vigoroso, las arterias menos elasticas produciendo en esta manera perturbaciones de la circulacion, congestiones, entorpecimientos, migrañas, sofocaciones, hinchazón de los miembros, rigores y síncope, pesades de cabeza, reumatismos, edemas de las articulaciones, isquias persistentes, gota, etc. En una palabra, todas las manifestaciones de origen artrico.

En lo que toca a las mujeres llegadas a la edad crítica, suprime las turbaciones muchas veces gravísimas de este período difícil. No sabríamos recomendar demasiado a todas las personas que han padecido ya perturbaciones de la circulacion, el uso casi constante del DEPURATIVO RICHELET.

Un folleto, en lengua española, tratando de las enfermedades de la piel, ha de ser remitido gratuitamente, por los depositarios, a todas las personas que lo piden.

Pera obtenir tambéu gratuitamente ese folleto, basta dirigir el correo a **L. RICHELET**, 18, rue Cambetta, en Sedan (Francia)

DEPÓSITO GENERAL Y VENTA:
Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de San Francisco de Loyola, 9, San Sebastián.

VENTA EN REUS:
Farmacia de A. Punyed Lloberas. — Llovera, 47.
Farmacia de A. Serra. — Arrabal Santa Ana, 80.